

Actieve raadsinformatie

Registratienummer 2024-56

Datum: 22 juli 2024
Van collegelid: S.J.L. Nienhuis
Aan: Raads- en commissieleden
Onderwerp: Pilot autoluw centrum

Inleiding

Het centrum van Heerde bestaat uit een mix van verschillende functies. Er wordt gewoon, gewinkeld en gerecreëerd. De Dorpsstraat heeft daarnaast een verkeersfunctie voor (gemotoriseerd) verkeer van het zuiden naar het noorden van Heerde en verder. Ongeveer 60% van dit verkeer heeft een bestemming in de Dorpsstraat of de directe omgeving daarvan. De overige 40% is doorgaand verkeer en heeft geen bestemming in de Dorpsstraat. Het (gemotoriseerde) verkeer heeft in zijn algemeenheid een niet positief effect op de woon- en verblijfskwaliteit van het centrum, bijvoorbeeld vanwege het geluid. Om te onderzoeken of de verblijfskwaliteit verbeterd kan worden heeft de coalitie in het coalitieakkoord afgesproken een pilot uit te voeren.

Begrippenlijst belangrijke begrippen

Autoluw: Een gebied waarin de omvang van het autoverkeer in enige mate wordt teruggedrongen. Een voorbeeld is het weren van doorgaand gemotoriseerd verkeer in een gebied en dit gebied zodanig inrichten dat de snelheid laag is (ASVV).

Autovrij/nagenoeg autovrij: gebied waarin geen auto's mogen rijden, of waar alleen onder stringente voorwaarden auto's zijn toegestaan. Dit zal niet alleen moeten leiden tot een teruggdringing van de automobiliteit, maar ook tot een vermindering van het autobezit (ASVV). Bevoorradend verkeer of bewoners kunnen winkels en woningen nog wel bereiken met de auto al zij het via een omweg. Daarnaast is het niet mogelijk om op straat te parkeren.

Bereikbaarheid: Maat voor de toegankelijkheid van een bestemming, uitgedrukt in tijd en/of kosten en/of moeite.

(Verkeer) weren: Door het nemen van maatregelen het voor (gemotoriseerd) verkeer minder aantrekkelijk maken van een bepaalde route. Maatregelen kunnen zijn: het om moeten rijden om op een bepaalde locatie te komen, het afsluiten van bepaalde wegen of fysieke maatregelen zoals drempels en wegversmallingen om een weg minder snel en comfortabel te maken.

Kernboodschap

Er wordt een pilot uitgevoerd om het doorgaande (gemotoriseerd) verkeer uit het centrum van Heerde te weren. De pilot bestaat uit het éénrichtingsverkeer maken van de Schoolstraat tussen de kruising Schoolstraat-Stationstraat en de kruising Schoolstraat-Brinklaan. Het éénrichtingsverkeer gaat gelden in de richting van de Stationstraat naar de Brinklaan. De pilot duurt 4 weken en vindt plaats van 17 augustus 2024 tot en met 15 september 2024. Op 16 augustus 2024 en 16 september 2024 vinden de op- en afbouw werkzaamheden plaats. In bijlage 1 is de maatregel op kaart weergegeven.

Het doel van pilot is het verminderen van doorgaand verkeer en het verbeteren van de verblijfskwaliteit in het centrum van Heerde. Tijdens en rondom de pilot wordt hier onderzoek naar gedaan. Dit gebeurt in de vorm van verkeerstellingen (locatie tellussen bijlage 2) en doormiddel van enquêtes (enquête bijlage 3). De enquêtes worden tijdens en na de pilot uitgevraagd.

Om een goed beeld te krijgen van de effecten worden verkeerstellingen uit 2023 gebruikt en worden er tijdens en na de pilot verkeerstellingen gedaan. In de laatste week van de pilot wordt er ook (geanonimiseerd) kentekenonderzoek gedaan. Hiermee kan naast de verkeersaantallen ook de verblijfsduur in het centrum per auto gemeten worden. Als alle gegevens opgehaald zijn kan er geanalyseerd worden wat de effecten zijn. Na de analyse zal er opnieuw onderzoek gedaan en besluiten genomen worden voor een eventuele definitieve maatregel.

De volgende argumenten liggen ten grondslag voor de opzet van de pilot:

Argumenten

1. De pilot volgt uit het coalitieprogramma

In het coalitieprogramma is afgesproken om een pilot op te zetten om het centrum autoluwer te maken. Deze afspraak komt voort uit een bredere wens uit de samenleving en de gemeenteraad. De pilot is de invulling van deze afspraak in het coalitieprogramma.

2. Er is een wens onder de Heerder bevolking om het centrum autoluwer te maken

Dit blijkt uit verschillende onderzoeken, klankbordgroepen en raadsvergaderingen. Voor het koopstromenonderzoek in Heerde zijn enquêtes gehouden onder bezoekers van het centrum. Op een open vraag heeft aanzienlijk deel van de bevraagden uit zichzelf aangegeven het centrum autoluwer of autovrij te willen maken. Daarnaast blijkt uit gesprekken met een afvaardiging van de bewoners van het centrum dat deze wens leeft onder de bewoners.

Zowel interne als externe stakeholders zijn geconsulteerd. Daarnaast is er overleg geweest met een projectgroep bestaande uit een afvaardiging van ondernemers en bewoners uit het centrum en Visit Heerde.

3. De pilot is positief beoordeeld door de VNOG

Het nemen van verkeersmaatregelen heeft effect op de bereikbaarheid, zo ook de bereikbaarheid van hulpdiensten. Om Heerde en in het bijzonder het centrum van Heerde goed bereikbaar te houden voor de hulpdiensten is de pilot ter advisering voorgelegd aan de VNOG. De VNOG oordeelt positief over de te nemen maatregelen in de Schoolstraat en ziet geen belemmeringen voor de bereikbaarheid van de hulpdiensten. Dit omdat zij in geval van nood de Schoolstraat in beide richtingen kan blijven gebruiken.

4. Het doorgaande verkeer kan via hoofdwegen worden omgeleid

Indien er bij verkeersmaatregelen een omleiding moet worden ingesteld dient dit volgens de richtlijnen zoveel als mogelijk via hoofdwegen te gebeuren. Zo wordt voorkomen dat verkeer van een hoofdweg door een woonstraat geleid wordt. Door de maatregel in de Schoolstraat moet er voor

doorgaand zuid-noord verkeer een omleiding worden ingesteld. Verkeer wat over de Eperweg rijdt en naar Heerde noord/Wapenveld gaat, wordt omgeleid via de Brinklaan, Kamperweg en Molenweg. Vanaf de rotonde met de Zwolseweg kan de weg naar Wapenveld of Heerde Noord vervolgd worden. Deze wegen hebben voldoende capaciteit voor het extra verkeer tijdens de pilot.

5. Door de pilot in augustus en september plaats te laten vinden kunnen verschillen tussen de vakantieperiode en daarbuiten inzichtelijk worden gemaakt

De pilot duurt vier weken en valt deels in de vakantieperiode in eind augustus en deels daarbuiten in begin september. Door de verkeerstellingen binnen deze periodes met elkaar te vergelijken kan er beoordeeld worden of er verschillen zijn tussen het toeristische zomerseizoen en de periode daarbuiten.

Kanttekeningen

1. Uit de participatie kwam een andere voorkeursmaatregel naar voren

Als onderdeel van het uitwerken van de maatregel die genomen gaat worden ten behoeve van de pilot is een projectgroep samengesteld. De projectgroep bestond uit een afvaardiging van bewoners uit het centrum, ondernemers uit het centrum en Visit Heerde en heeft over twee avonden plaatsgevonden. Uit deze participatie is een maatregel naar voren gekomen anders dan de maatregel die genomen wordt, namelijk verplicht rechts afslaan van de Dorpsstraat naar de Bonenburgerlaan. Deze maatregel is intern beoordeeld en lijkt doeltreffend in het weren van doorgaand verkeer in de Dorpsstraat. Echter stuit deze maatregel op meerdere bezwaren in de uitvoerbaarheid.

2. Het verkeer in de Stationsstraat zal toenemen

Door de pilot moet het bestemmingsverkeer door de Stationsstraat rijden om bij het Groene Hart en de Dorpsstraat te komen. Hierdoor zal het drukker worden met gemotoriseerd verkeer in de Stationsstraat. Door de beperkte verkeersdruk in de Stationsstraat in de huidige situatie is het goed mogelijk het extra verkeer hier op te vangen. Daarnaast wordt de verkeerssituatie in Stationsstraat gemonitord en worden de bewoners en ondernemers in de Stationsstraat van te voren over de pilot geïnformeerd.

3. De pilot valt samen met (sloop)werkzaamheden van het Centrumplan

Een van de uitgangspunten van de pilot was om deze niet samen te laten vallen met de (sloop)werkzaamheden van het Centrumplan. De werkzaamheden zouden invloed kunnen hebben op de verblijfskwaliteit in het centrum. De sloopwerkzaamheden van de ABN AMRO locatie en de locatie van Setten van Loenen zijn vervroegd en starten nu tijdens de pilot en hebben enkele weken overlap.

Er is voor gekozen om de pilot wel door te laten gaan omdat er in de eerste week van de sloop vooral binnen wordt gewerkt (asbest verwijderen). Daarna gaat Lagemaat de gebouwen circulair slopen. Daarbij is het voor de verkeersveiligheid positief dat er tijdens de sloopwerkzaamheden minder auto's in het centrum zijn.

De ervaring met het binnen- en circulair slopen is dat dit zeer weinig overlast geeft en daarmee weinig invloed zal hebben op de verblijfskwaliteit van het centrum. De gemeente maakt daarnaast afspraken over de route die het bouwverkeer moet rijden om bij de sloop-/bouwlocatie te komen.

Hierin wordt rekening gehouden met de pilot. Het bouwverkeer rijdt in ieder geval niet via het zuidelijk deel van de Dorpsstraat.

Na de sloopwerkzaamheden wordt er gelijk overgegaan met voorbereidende en bouwwerkzaamheden. De pilot uitstellen is daarom niet zinvol aangezien er de komende jaren continu werkzaamheden in en om het centrum zijn.

Bijlagen:

1. Kaart maatregelen éénrichtingsverkeer Schoolstraat
2. Locatie tellussen
3. Enquête